

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
BENTHUIZEN**

06 Burger van
twee werelden

08 De Bijbel
als wachter

12 Jaaroverzicht 2025

Twee geslachtsboeken

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Zowel het Oude Testament als het Nieuwe Testament begint met een geboorte. Maar als we het Oude Testament vergelijken met het Nieuwe, dan is het Nieuwe schijnbaar van minder belang.

► **Het boek des geslachts van Jezus Christus.**

Matthéüs 1:1a

Want in het begin van het Oude Testament gaat het over de wording van alle dingen, over de majesteitlijke geboorte van hemel en aarde, over het paradijs, met in dat paradijs een vorstelijk mensenpaar. En hier in het Nieuwe Testament lezen we van een timmerman uit Nazareth met zijn bruid, over de onbekende streek van Bethlehem, over een kribbe met een Kind en enkele herders.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE BENTHUIZEN

Van 1922 tot 1988 wordt de gemeente van Benthuisen gediend door A. Kaashoek. Eerst als notabel en kerkmeester, daarna als diaken en ouderling. Als hij later op deze jaren terugblijkt, merkt hij onder meer op: 'Ik ben blij dat ik de kerkenraad en de

gemeente in vrede heb mogen verlaten. Mijnerzijds ben ik niet geweest die ik moest zijn. Maar aan de andere kant heeft de Heere vervuld: Hij Die u roept, is getrouw, Die het ook doen zal. Niet dat ik getrouw geweest ben, maar de Heere is de Getrouwe. (...) Alles getuigt tegen mij. 't Is niet uit enige waardigheid in mezelf dat ik zo lang in 't ambt mocht staan. Het ambtelijke leven is niet zonder strijd. 't Is gebeurd dat ik geen preek kon vinden, dat ik geen gebedje kon doen en dat ik geen zucht had om te zuchten. Ik stond dan onderaan de preekstoel en zei: 'Heere, hoe moet dat nu? Ik kan het niet, maar U bent het zo waard'. (...) We hebben het ook weleens makkelijk mogen doen. Dat waren soms maar uurtjes van korte duurtjes, zo genoten en zo weer toegesloten, en dat is dan onze eigen schuld'.

Wat een groot verschil tussen de juichende schepping in de morgenstond van de wereld, waarop de psalmen van de engelen klinken, en een klein dorpje in de velden van Efratha, een deel van de aarde, dat onder de vloek ligt. Wie zal zich druk maken over de geboorte van een Kind, Dat neergelegd is een kribbe?

Twee boeken

Toch is er een wondere samenstemming tussen het Oude en het Nieuwe Testament, want in beide gevallen gaat het om een geslachtsboek. Het gebruikte woord betekent: de wording van Jezus Christus. Matthéüs gebruikt dit woord opzettelijk om de Joden ervan te overtuigen dat Jezus de Messias is. Dat in Hem de oudtestamentische belofte haar vervulling vindt. Het herinnert aan Genesis 2:4 waar de geboorte van de hemel en de aarde wordt vermeld: Dit zijn de geboorten (de wording) van de hemel en de aarde, als zij geschapen werden. Ook herinnert het aan Genesis 5:1: Dit is het boek van Adams geslacht, de wording van Adam.

Het Oude Testament begint met de geboorte van de schepping, de wording van alle dingen, en het Nieuwe Testament met de geboorte, de wording van de Herschepper. Het Oude Testament zingt als eerste psalm het lied van de eerste Adam en het Nieuwe Testament begint met de jubel van de tweede Adam. Het Oude Testament begint met de wording van de wereld, het Nieuwe met de herschepping van de wereld.

Zeker, het begin van de herschepping ligt eerder. Dat ligt verankerd in Gods Raad en welbehagen, maar in het begin van het Nieuwe Testament wordt ons heil en zaligheid verkondigd in de vervulling van de belofte van het gekomen Vrouwenzaad.

Zonde en schuld

Tussen het begin van het Oude Testament en het begin van het Nieuwe Testament ligt de verschrikkelijke

zondeval. De mensheid wordt ons daarin getekend als verloren in zonden en schuld. De mensheid die onderworpen is aan de toorn van God, omdat we dat goede begin van God door onze moed- en vrijwillige afval van en ongehoorzaamheid tegen God hebben veranderd in het slechte begin van alle mensen die geboren worden.

Hij kwam om de mensen in alles gelijk te worden, uitgenomen de zonde.

Alle mensen die geboren worden, zijn in zonden ontvangen en in ongerechtigheid geboren. Dat predikt ons elk geslachtsregister in de Bijbel. Steeds klinkt daarbij ook het refrein: 'En hij stierf'. Uit één bloede heeft God het ganse geslacht der mensen gemaakt. Het menselijke geslacht waarin de zonde zich voortplant en door de zonde de dood, die geen enkele generatie overslaat. In die mensheid, die de heerlijkheid Gods derft, is Jezus Christus geworden. En dat voor verloren zondaren. Is dat al eens een wonder in uw/jouw leven geworden?

Joden overtuigen

Het begin van Matthéüs 1 lijkt een dorre opsomming van namen, die veel vragen oproept. We gaan daar nu niet op in, maar volstaan met op te merken dat Matthéüs het doel voor ogen houdt: het overtuigen van de Joden dat Jezus de Messias is. Hij wil dat doen aan de hand van het Oude Testament, het boek van Gods geschiedenis van Israël. Hij verbloemt daarbij de zwarte plekken in Israël's geschiedenis niet. Er worden vier

vrouwen genoemd, die in het algemeen geen lichtplaatsen zijn in die geschiedenis. Ook de wegvoering in de ballingschap wordt niet achterwege gelaten. Zo komt hij tot de afgehouden tronk van Isaï. Nee, de geschiedenis van Israël is niet de geschiedenis van een edel geslacht.

Is dat de beloofde Koning? Is dat de Zaligmaker van de wereld? Ja, dat is Hij, van Wie de profeten gesproken hebben. Hij kwam om de mensen in alles gelijk te worden, uitgenomen de zonde. Hij wilde Zich één maken met het menselijk geslacht, met een geslacht van zondaren, terwijl Hij kon zeggen: 'Wie van ulieden overtuigt Mij van zonde?' Waarom daalde Hij zo laag af? Omdat tussen het begin van het Oude Testament, de wording van hemel en aarde en de wording van de mens naar Gods beeld, de geschiedenis ligt van onze verwording. Het geslacht waaruit Christus wilde geboren worden, was een geslacht van zondaren, van Godverlaters en albedervers. Daarom kon de engel van Hem getuigen: 'Gij zult Zijn Naam heten Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden'.

Boek van ongerechtigheid

Hebt u in dat geslachtsregister al het boek van uw ongerechtigheid gelezen? De donkere vlekken daarin zijn de donkere vlekken van onze schuld en zonde. Want het geslachtsregister van Jezus Christus vertelt ons dat wij doemwaardige zondaren zijn. Want Hij kwam om zondaren zalig te maken. Wat een wonder! Hij zal als het Lam Gods de zonde der wereld wegdragen. Heeft Hij ook uw zonde weggedragen? Heeft de Heilige Geest u als een walgelijke zondaar in uzelf geleid tot deze Fontein van leven? En is het al een wonder geworden: Het boek des geslachts van Jezus Christus? Hij: geworden uit een vrouw om Zich te stellen onder de wet, om hen die de vloek van de wet verdiend hebben, te verlossen en te maken tot kinderen van God. ♦

Uit:
**DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS**
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

*ZEVEN LEERREDENEN
over LUKAS 18:35-43*

Zevende tekst uit Lukas 18:35-43

Vers 42: 'En Jezus zeide tot hem: Word ziende; uw geloof heeft u behouden.'

Vers 43: 'En terstond werd hij ziende, en volgde Hem, God verheerlijkende. En al het volk dat ziende, gaf Gode lof.'

Och, hoe gelukkig zijn de blinden en de armen naar de geest dan, want zij mogen de Heere Jezus volgen en aan hen wordt het Evangelie verkondigd! Och mensen! Indien het u waarlijk ernst is om zalig te worden, sta dan maar naar dat ene ding: zoek oprecht blind en arm te worden naar de ziel, dan zult u ook de Heere Jezus volgen (Matth. 5:3).

Deze geschiedenis wordt besloten met deze aantekening: 'En al het volk dat ziende, gaf Gode lof'. Dit vinden we vaker opgetekend door de evangelisten, dat, wanneer onze Zaligmaker grote werken en wonderen deed aan de mensen, de schare of het volk dat daarbij was, God daarover loofde en verheerlijkte. Dit alleen nu zocht de Heere Jezus, want Hij wilde Zijn Vader in alles hier op aarde verheerlijken, al Zijn werken moesten Hem prijzen. Zoiets gebeurde hier nu ook. ►

*De genezing van
de blinde Bartimeüs*

► Er was een grote schare van allereerste volk aanwezig bij de genezing van deze blinde en zij zagen allen dit grote wonderwerk voor hun ogen. En, omdat zij daarin Gods grote macht, genade en heerlijkheid ontdekten, zo werden zij daarover zo aangedaan dat zij allen tezamen God daarover loofden en prezen, vermeldende Zijn lof en grootheid.

Doch, dit gebeurde maar slechts algemeen en uiterlijk, zoals onbekeerde mensen God ook wel uiterlijk kunnen loven en prijzen, want alle lof Gods is niet altijd inwendig en hartelijk, niet gelovig en ootmoedig! Had dit volk Gode lof gegeven van ganser harte, zij waren dan ook allen zeker zalig geworden en zouden dan ook allen van stonde aan de Heere Jezus standvastig gevolgd hebben. Maar nu ging ieder weldra weer naar zijn huis terug, als zij hun nieuwsgierigheid om de Zaligmaker te zien voldaan hadden.

Ondertussen mag ons dit gedrag van de schare leren, hoe ware christenen ook God met grote blijdschap loven, prijzen en verheerlijken, als er hier of daar een arm blind zondaar door de prediking bekeerd wordt en de Heere Jezus gaat volgen. O, dit zijn dingen die te Sion bekend zijn en die men vertelt in haar poorten. Een onvernunftig man weet daar echter niet van, en de dwaas verstaat ditzelfde niet. Wij zullen daar nu niet verder over uitweiden.

En zo hebben wij deze merkwuurde en leerzame stof in deze leerredenen uitvoerig opengelegd en er vele zeer nuttige en leerzame zaken uit gehoord. Daar ligt dit zaad van het Woord dan nu ook weer uitgestrooid op de akker. Och, of het de hemelse Landman nog believe het te zegenen en vruchtbaar te maken door Zijn Geest, opdat het tot onzer zielen zaligheid in ons hart mocht opwassen.

Dat zij zo! ♦

► slot

De Zoon van God ook Zoon des mensen

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Is er groter afstand denkbaar dan die tussen hemel en aarde? Tussen de allerhoogste, hemelse Majesteit en een verloren mens?

De afstand tussen God en mens is onmetelijk en onoverbrugbaar, vanuit ons mensen bezien. Daarbij maken wij door onze zonde en schuld deze afstand alleen maar dagelijks groter. Deze twee komen nooit dicht bij elkaar, wat we ook proberen. Weet u dit met uw hart?

Wij zouden door Gods rechtvaardige gramschap verteerd moeten worden. De doorleving hiervan brengt tot de hartelijke erkenning: 'Wij hebben geen toegang tot God' (Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 26).

Toegang

De toegang is ons rechtvaardig gesloten. Maar nu de kern van het Kerstfeest, de boodschap van de kribbe! Jezus Christus is 'mens geworden, verenigende tezamen de Goddelijke en de menselijke natuur, opdat wij mensen een toegang zouden hebben tot de Goddelijke Majesteit' (NGB, art. 26). Nu wordt ons de enige mogelijkheid bij God vandaan bekendgemaakt dat de geliefde Zoon des Vaders daarom mens geworden is. God en mens zijn rechtvaardig gescheiden. Kerst predikt ons de opening: dicht bij God kan niet, want Hij is en blijft Gods eniggeboren Zoon. Maar dicht bij de mens kan ook niet, want Hij is

waarachtig uit de mens Maria geboren. Dit wonder, door de hemel uitgedacht en uitgewerkt, dat deze twee, God en mens, in harmonie verenigd zijn in die ene Jezus van Nazareth. Hij is waarachtig God gebleven en waarachtig mens geworden. Sinds Bethlehem zijn God en mens samen verenigd in de Persoon van onze Middelaar, de Heere Jezus Christus. Hij is God én Mens, zo wonderlijk harmonieus één!

Kerst is nog maar een pril begin van de heilsfeiten, maar het is wel een zeker en troostrijk begin. Door de eeuwen heen is de Kerk er vol van geweest en heeft ze zich er in aanbidding over verwonderd. Hoe is dit mogelijk? Is dit mogelijk... ook voor mij? Welnu, wat onmogelijk is bij de mensen, dat is mogelijk gemaakt bij God vandaan. Hiervan getuigt ook de Westminster Catechismus, zoals bij dit artikel is afgedrukt. De twee artikelen 46 en 47 (uit "Gewogen woorden", Apeldoorn, 2014) lezen we ter gelegenheid van deze Kerstdagen.

Vernedering

Het gaat bij Kerst om een bewuste daad van de Zoon om Zich te gaan vernederen, beginnend in de kribbe, eindigend in de helse angsten.

Met Kerst begint Hij dus eigenlijk aan Zijn hellevaart, met het doel om hellewichten op te halen en terug te brengen tot God. Van zo hoog komt Hij, en naar zo diep vernedert Hij Zich. De verwondering daarover lezen we in de twee woorden 'voor ons'. Dat is het prille geloofsgetuigenis: 'niet alleen voor anderen, maar ook voor mij'.

Het zijn misschien wel overbekende klanken, maar is het al eens een blijde boodschap geworden?

We lezen in antwoord 46 over het afleggen van Zijn heerlijkheid. Deze heerlijkheid behield Hij wel, maar die ziet men niet, tenzij de geloofsogen daarvoor geopend worden. Hij is een Dienstknecht geworden, om Zijn Vader te dienen, in de verheerlijking van Gods recht en genade, in de volvoering van Zijn welbehagen. We lezen over Zijn vernedering gedurende Zijn gehele leven op aarde. Hij is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, om Zijn Vader te dienen, maar ook om Zijn Kerk te dienen. Nee, Hij kan niets van ons gebruiken, ook ons goedbedoelde dienen niet. Hij heeft ook niets van ons nodig.

Zoon des mensen

In vraag 47 wordt gevraagd hoe dat prille begin precies gegaan is.

Er wordt opnieuw benadrukt dat het een bewuste daad van de Zoon van God was. Het 'heeft Hem behaagd de Zoon des mensen te worden', zo staat het er. Dat betekent: Hij is de Zoon des mensen geworden, geboren uit die ene mens Maria, een verarmde nakomeling uit Davids huis, een onbekende maagd uit Galiléa. Maar Hij is ook een Mens geworden zoals God dat bedoelde. Een Mens, Die beantwoordt aan Gods doel, Die leeft tot Zijn eer, Die Hem in liefde volmaakt gehoorzaamt. Hij is echt mens uit de mensen geworden, en toch zonder zonde. Zo iemand bestaat toch niet meer? Daar heeft God nu voor gezorgd, dat heeft Hij uitgedacht in Zijn raad, uitgewerkt door Zijn Geest, uitgevoerd door Zijn eigen Zoon. Een echt Kind is ons geboren (Jes. 9:5), en tegelijkertijd is Gods Zoon ons gegeven. Want het is alles uit God, door God en tot God! Daarbij moet Hij Zich steeds vernederen: ook door 'nog meer omstandigheden van meer dan gewone vernedering'. Die omstandigheden kennen we uit de Kerstgeschiedenis. Het zijn misschien wel overbekende klanken, maar is het al eens een blijde boodschap geworden?

Om ons mensen

Wie is Hij? Hij is en blijft 'één Heere Jezus Christus, de eniggeboren Zoon van God, geboren uit de Vader vóór alle eeuwen, God uit God, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God, geboren, niet gemaakt, van hetzelfde wezen met de Vader, door Welken alle dingen gemaakt zijn'. Dit is de belijdenis over de Zoon van God. En direct daarna belijden we met Nicéa even duidelijk en even rijk: de Zoon des mensen. 'Die om ons mensen en onze zaligheid is nedergekomen uit de hemel, en vleesgevoerd is van de Heilige Geest uit de maagd Maria, en een mens is

Uit de Westminster Catechismus:

Vraag 46: Waaruit bestond de staat van Christus' vernedering?

Antwoord: De staat van Christus' vernedering was die lage staat waarin Hij om ons Zijn heerlijkheid heeft afgelegd en de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen in Zijn ontvangenis en geboorte, in Zijn leven, sterven en na Zijn sterven tot aan Zijn opstanding.¹

1. Fil. 2:6-8; Luk. 1:31; 2 Kor. 8:9; Hand. 2:24.

Vraag 47: Hoe heeft Christus Zichzelf in Zijn ontvangenis en Zijn geboorte vernederd?

Antwoord: Christus, Die van alle eeuwigheid de Zoon van God is in de schoot van de Vader, heeft Zichzelf in Zijn ontvangenis en Zijn geboorte vernederd. Toen de volheid van de tijd gekomen was, heeft het Hem behaagd de Zoon des mensen te worden, geworden en geboren uit een vrouw van lage staat. Daar kwamen nog meer omstandigheden van meer dan gewone vernedering bij.²

2. Joh. 1:14,18; Gal. 4:4; Luk. 2:7.

geworden is', zo werd het precies 1700 jaar geleden in Nicéa (Turkije) beleden en beleefd.

Horen wij ook bij Die 'om ons mensen is nedergekomen'? U bent toch ook mens, diep verloren in schuld? Deze genade is in deze Middelaar zo rijk en vrij! Wat een troost ligt er in de twee naturen van de Middelaar Gods en der mensen. ♦

Burger van twee werelden

Welke taak heeft de school in het kader van goed burgerschap? Dat onderwerp staat vandaag hoog op de agenda. Het onderwijs moet een bijdrage leveren aan de cohesie van de multiculturele samenleving.

ds. G. Clements, Benthuisen

Er zijn vele plannen en voornemens waar de overheid gezin en kerk niet bij betrokken heeft. Juist de kerk heeft tweeduizend jaar nagedacht over vruchtbaar burgerschap. Wat heeft de kerk erover gezegd en hoe kan dat voor vandaag van betekenis zijn?

Tweelei burgerschap

Goed burgerschap krijgt ook in de Bijbel alle aandacht. Christus Zelf vermaande tot onderdanigheid aan de overheid: 'Geef dan den keizer, dat des keizers is' (Mark. 12:17). Tegelijk waarschuwde Christus voor verknoctheid aan de schatten van de wereld. 'Vergadert u geen schatten op de aarde.' 'Maar vergadert u schatten in de hemel' (Matth. 6,19, 20). Daarmee heeft de Zaligmaker ons gewezen op het tweelei burgerschap. De christen is wel in de wereld maar niet van de wereld. Of zoals Paulus het uitdrukte: 'zo zijt gij dan medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods' (Ef. 2:19).

Augustinus

De kerkvader Augustinus (354-430) heeft dit tweelei burgerschap uitgewerkt in zijn omvangrijke werk "De Stad Gods" (De Civitate Dei). Augustinus stelde dat er twee steden zijn, die enige tijd naast elkaar bestaan. De ene is de stad van de mens en omvat alle burgergemeenschappen

van de voorbijgaande wereld. De andere is de stad van God, geordend door de liefde Gods en het buigen onder Zijn wil. De eerste stad heeft een tijdelijk doel. De tweede stad heeft een eeuwig bestaan bij God. De diepste loyaliteit van Gods kinderen ligt bij de hemelse stad. In tijdelijke zaken moeten christenen ernaar streven om goede en plichtsgetrouwe burgers te zijn. Het hemels burgerschap kan soms leiden tot afkeer van de boze wereld. Christenen trekken zich dan terug in hun veilige omgeving en laten de wereld

► Augustinus

liever aan zichzelf over. Wereldmijding kan evenwel de bedoeling niet zijn. Christus gaf aan Zijn discipelen een opdracht mee: 'Laat uw licht also schijnen voor de mensen' (Matth. 5:16).

Reformatie

De Reformatoren sloten zich nauw aan bij Augustinus. Luther (1483-1546) kwam met zijn tweerijkenleer. Het ene rijk is geestelijk; zij heeft geen zwaard, maar zij heeft het Woord. Het andere rijk is aards, en werkt door middel van het zwaard om de ongehoorzaamheid te beteugelen. Luther beschouwde de deelname aan het aardse rijk als een roeping voor elke christen om te dienen als vader, soldaat, boer en koopman. Calvijn ging in ditzelfde spoor. Hij stelde scherpe eisen aan het christelijk burgerschap in Genève. Hij moest tijdelijk de stad uit vanwege zijn compromisloze houding. Calvijn was sterk antithetisch ten opzichte van de valse leer en de onchristelijke levenswijze. Ook trok hij een duidelijke grenslijn wat betreft onze gehoorzaamheid aan de overheid. 'Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan den mensen' (Hand. 5:29).

Burgerschapsonderwijs

Bovenstaand overzicht biedt genoeg stof om burgerschapsonderwijs op onze scholen te doordenken. De rijks-overheid wil dat de schoolcultuur de sociale cohesie en saamhorigheid in ons land bevordert. Op zich kan daar geen bezwaar tegen zijn. Ook de Bijbel spreekt over zorg voor de naaste. 'Gij zult uw naaste liefhebben gelijk uzelf' (Rom. 13:9). Maar wie is mijn naaste? Jezus beantwoordde deze vraag met de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. (Lucas 10:25-37). De naaste is ook degene die ons niet welgevallig is vanwege een andere cultuur of levensbeschouwing. Wij mogen om zulke mensen niet met een grote boog heen lopen, zoals de priester en de leviet deden. Jezus ziet de naaste zelfs wonen tot aan de einden der aarde (Matth. 28:19).

Antithese

Wanneer we de kerndoelen van de overheid voor burgerschapsonderwijs

erop nalezen, wordt de betrokkenheid op de naaste totaal anders ingevuld dan in de Bijbel. De antithese tegen de valse leer en de onchristelijke levenswijze ontbreekt ten enenmale. Onze overheid wil de vrije keuze van het individu, tolerantie en aanvaarding van andere visies. Hoe moeilijk zal het worden voor onze schoolbesturen, zeker nu de Tweede Kamer de identiteit van de school ondergeschikt maakt aan artikel 1 van de Grondwet.

Christus gaf aan Zijn discipelen een opdracht mee: 'Laat uw licht also schijnen voor de mensen'.

MATTHEUS 5:16

Zorg voor de naaste moet zeker een centrale plaats hebben in het christelijk onderwijs. Het is de inhoud van de tweede tafel van de wet. Er zijn mooie voorbeelden van zendingsprojecten, zoals zorg voor arme kinderen in Armenië, etc. Het onderwijs zal ook moeten informeren over andere religieuze standpunten en culturen, maar nooit kleurloos. Gods geboden zijn heilig. We noemen drie geboden die haaks staan op de moderne tolerantiegeest. Het eerste gebod verwerpt vreemde goden, dus ook Allah. Het vierde gebod belijdt de schepping in zes dagen tegen de evolutieleer. Het zevende gebod eist de huwelijksstrouw van man en vrouw in verzet tegen andere samenlevingsvormen. Dat moeten wij naar buiten toe belijden, ook als dat moeilijk is. Groen van Prinsterer zei: 'Het belijden is het uitkomen voor de waarheid op het punt waar de verdediging bezwaar heeft en waar het belijden met lijden vergezeld gaat'. Moge onze jonge mensen zo burgers worden van twee werelden. ♦

DS. I. KIEVIT
(1887-1954)

God met ons

**...en Zijn Naam
Immanuël heten.**

Jesaja 7:14

Wat kunnen wij meer bezitten dan God-met-ons? In Jezus met God. Als u zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn en het vuur zal u niet verbranden.

Immanuël, Hij is één met God en ons. Want Hij is niet Middelaar van één, maar Midde-laar Gods en der mensen.

Hoe dicht mag ik naderen in Hem aan het hart van de Vader? Want in Hem is al Diens welbehagen. Lezer, mijn reisgenoot, hoe is het toch met u? U hebt reeds zo vaak de adventsprediking gehoord, en... hebt u ze waarlijk gehoord? Hoort en uw ziel zal leven. Indien gij willig zijt en hoort, sprak God, zo zult gij het goede dezes lands eten. Ik ben in grote nood, zegt u? Wel, dat is Immanuël ook geweest, in doodsnood, be-droefd tot de dood toe, en... Hij overwon, daarom is Hij voor u juist een gepaste Zalig-maker.

Zo ver van God verwijderd? en toch... zo dicht bij God in ervaring van Zijn toorn. Maar óók, en dat kunt u niet zien noch vermoeden, maar ook zo dicht bij Immanuël. U valt Hem nog onverwachts en ongedacht in de armen, als u meent te verbranden door Gods toorn, weg te zinken in de hel.

Zie, Jezus stierf aan het kruis en verliet ons niet! Hij bleef Immanuël, ook in Zijn ster-ven. Hij liet onze natuur niet los, maar als God-mens ging Hij in de dood, de vervloekte dood van het kruis.

Tot in eeuwigheid zal Hij de

intiemste gemeenschap houden met Zijn volk. Hij zal ze leiden aan de fontein van levende wateren. God is met ons in Christus in de meest volledige verzoening. Hoe smartelijk is het gescheiden te zijn van God onze Maker. Doorleefde u deze smart en doorstak de schuld van deze gescheidenheid als een zwaard uw hart? 'Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij.' Gij... mij! In Immanuël, God-met-ons, spreekt God tot ons. Hij zegt tot ons, die oren kregen in het geloof: Ik wil niet langer gescheiden van u leven. Ik wil u verzoenen met Mij. Ik zorg voor het offer zowel voor Mij en voor u!

En... zo God voor ons is, omdat Hij met ons is, wie zal dan tegen ons zijn?

En Zijn Naam Immanuël heten, zo zegt God. Hoe zal dan de Kerk Hem noemen? Toch met die Naam die God Zelf haar op de lippen legt. Een Naam zo schoon, zo rijk, zo diep, zo heilbrengend en zaligend, zo Godverheerlijkend en lofverheffend.

We stellen de vraag of wij Hem kennen, deze Immanuël. Hem heten, dat is erkennen voor hetgeen Hij is en aanvaarden zoals Hij Zich geeft. Want in die Naam is het neer-buigen van God tot de mens. O, die neerbuigende genade van God in Christus! Deze neerbuiging reikt zover, dat wij in onze diepste diepten worden bereikt. Maar dit heten eist sterven aan onszelf. Ons leven verliezen om het in Hem te vinden. ♦

De Bijbel als wachter

W. Fieret, Leerdam

Onlangs had ik een gesprekje met een oude man. Hij reed in een scootmobiel. Toen ik naar zijn welstand vroeg, zei hij dat het redelijk goed met hem ging. ‘Maar’, zo zei hij, ‘er verandert zo veel. En het gaat zo snel. Ik kan het allemaal niet meer bijhouden’.

De ervaring van die man zullen velen herkennen. Er is in de laatste vijftig jaar meer veranderd dan in voorgaande eeuwen. Iedereen krijgt met de veranderingen te maken. Mede door de digitale wereld is dat onvermijdelijk. Daarom raakt het onderwerp van deze serie artikelen ons allen, jongeren en ouderen.

Beroep op de Bijbel

De Bijbel is eeuwenlang gids en wachter geweest. Op tal van vragen konden vanuit de Heilige Schrift vaak letterlijke antwoorden gegeven worden. Hoe zit dat met de vraag die we in het eerste artikel aanstipten: Mag een onvrijwillig kinderloos echtpaar gebruik maken van de in-vitro-fertilisatie-techniek? Er zijn ethici die tot de conclusie komen dat die techniek geoorloofd is. Anderen geven een tegenovergesteld antwoord. Beide reacties zijn afkomstig van mensen die de Bijbel als uitgangspunt nemen.

Dit voorbeeld laat zien dat door allerlei uitvindingen het ethische veld veel breder is geworden. Nieuwe kwesties vragen om nieuwe antwoorden. Bij de nieuwe ethische vraagstukken kan men geen beroep doen op het verleden. Toen werden er op de zogenaamde constante factoren, de ‘oude’ vragen en thema’s, vanzelfsprekende aan de Bijbel ontleende antwoorden gegeven. Men vond aansluiting bij het verleden. Nu zijn er veel vraagstukken waarop geen rechtstreeks antwoord

vanuit de Bijbel te geven is.

Dit gegeven vraagt om zorgvuldige heroriëntatie, waarbij de Bijbel richting-gever is. Vragen wat de Bijbel over de schepping zegt en wat de plaats van de mens daarin is, moeten met verstand en vooral biddend onder ogen gezien worden. Dat geeft een nieuwe dimensie aan de opdracht om de Bijbel in deze digitale tijd te lezen.

Gezindheid

Bovenstaande onderwerpen hebben te maken met maatschappelijke ontwikkelingen. We mogen dankbaar zijn dat de SGP een duidelijk Bijbels geluid laat horen. Hetzelfde geldt voor een organisatie als Bijbels Beraad m/v.

Laten we echter niet vergeten dat we persoonlijk allen verantwoordelijkheid dragen. Hoe sta ik in deze digitale wereld? Welke plaats heeft de Bijbel in mijn denken en doen?

Dan gaat het om de gezindheid van ieder mens, jong en oud. De innerlijke houding is immers bepalend voor mijn omgaan met mijn mobieltje, met mijn laptop, met de mij gegeven tijd. Als we de vraag van de gezindheid onder ogen zien, is er geen tegenstelling meer tussen jongeren en ouderen. Dan kunnen we oudvader Willem Teellinck wel nabidden: ‘Och goede God, leer mij toch mezelf heilig voor Uw aangezicht te gedragen en al mijn verkeerde gevoelens te verloochenen’.

Afsluiting

We leven in een turbulente tijd. Hoe nodig is dat onze jongeren en wij geworteld zijn of worden in de Bijbel. De bede uit Psalm 119 is van grote betekenis: ‘Maak in Uw woord mijn gang en treden vast’. In dit verband wees ook ds. W. Visscher in een preek op de waarde van het gebed: ‘Dominee, mijn jongen wil niet meer naar de kerk. Mijn kleinkinderen zijn niet gedoopt. En ik kan er ook niet meer met hen over praten. Dan moet u er niet met de stok overheen, want dat helpt helemaal niets. Je moet ook niet zeggen: Jongen, je gaat naar de hel. Want dat helpt ook allemaal niets. Als u af en toe iets wilt zeggen, zeg dan wat goeds, van de Heere, van de kerk. Maar nog iets anders. We moeten het allersterkste wapen gebruiken in deze strijd. Wat is dat? Dat is niet dat we goed kunnen praten. Dat is ook niet dat we allerlei goede technieken en slimme dingen hebben. Weet u wat het allersterkste wapen is en dat we nooit genoeg kunnen gebruiken? Dat is het gebed. Op uw noodgeschrei deed Ik grote wonderen. Bidden met en voor elkaar’. ♦

► slot

► Welke plaats heeft de Bijbel in ons denken en doen?

1. Psalm 2:7-8
2. Psalm 40:8
3. Psalm 85:8-10
4. **Psalm 130:5-7**

De verwachting van de Sioniet

ds. G. Hoogerland, Kruiningen

Ik verwacht den HEERE, mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn Woord. (...) want bij den HEERE is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing.

Psalm 130:5-7

In Psalm 130 beluisteren we een gebed van een zondaar die diep overtuigd is van zijn zonde tegen God.

Overtuiging van zonde brengt in de diepte. De grondwoorden wijzen op diepten van de zee. In deze diepte is de ziel in de waarneming ver van God en nabij de dood. Hij kan zichzelf niet helpen en er is geen hulp van schepselen te verwachten. In die nood blijft alleen het roepen tot God over. Hij roept uit de benauwdheden, als een radeloze en rechteloze. 'Hoor naar mijn stem'.

De dichter is overtuigd van Gods rechtvaardigheid. God moet de zonde straffen. Hij kan de zonde niet door de vingers zien en heeft ze nauwkeurig opgetekend. Voor dat recht kan niemand bestaan. Er blijft geen bestaansgrond over. Naar Gods rechtvaardig oordeel heeft hij tijdelijke en eeuwige straffen verdiend.

In deze nood krijgt de bidder door het Woord (vers 5) zicht op een weg van ontkoming. Het Woord getuigt van vergeving bij de HEERE. Vergeving die gegrond is in Gods welbehagen en geopenbaard in het genadeverbond, waarvan Christus het Hoofd en de Middelaar is. Die vergeving is er niet omdat Hij gevreesd wordt, maar omdat Hij gevreesd wordt.

In het geloof van de bidder is een bepaalde mate van zekerheid. Hij is er zeker van dat er bij de HEERE

vergeving is. Er is ook de zekerheid van Gods toezegging. Hij verwacht hetgeen de Heere in Zijn Woord aan alle gelovigen beloofd heeft en aan hem in het bijzonder (kanttekening 8). In die verwachting ligt een vast vertrouwen. Een vertrouwen dat Hij mij naar Zijn belofte mijn zonden vergeven en mij uit alle ellende verlossen zal (kanttekening 7). Dus een levende verwachting met een vaste zekerheid. En toch een gemis. De belofte is niet vervuld.

Wanneer wordt die verwachting vervuld? Op Gods tijd. Tussen de toezegging en de vervulling ligt de beproeving. Het ware geloof doorstaat die beproeving, waar het schijn geloof schipbreuk lijdt. Welke beproevingen kunnen er zijn? Let onder andere op de volgende zes zaken:

- Het lange *uitstel* van de vervulling. Zoals bij Abraham. Maar de hoop beschaamt niet (Rom. 5:5).
- De *bestrijdingen* van satan en zijn instrumenten. Die kunnen de ziel in grote vertwijfeling brengen. Maar ze kunnen de verwachting niet uitblussen.
- De *schijnbare afsnijding* van de vervulling. Die kan grote moedeloosheden en vrees in de ziel veroorzaken. Maar de verwachting sterft niet.

- De *verdorvenheden* die in het hart wonen. Die kunnen soms doen struikelen en vallen, maar ze kunnen de verwachting niet uit de ziel bannen.
- De *verbergingen van Gods vriendelijk aangezicht*. Dat kan grote donkerheid en veel beroering geven. Maar het Woord zal steeds weer een lichtstraal doen doorbreken.
- De *kracht van het ongeloof*. Dat kan het tere plantje van het geloof zo bestrijden dat men vreest in de wanhoop om te komen. Maar de Heere sterkt steeds weer door de vernieuwing van de beloften.

Door al deze oefeningen en beproevingen heen blijft alleen het naakte geloof over. 'En ik hoop op Zijn Woord'. Dat is nu wat de Heere beoogt met alle beproevingen. Het goud van het geloof moet gezuiverd worden in de smeltoven. Dan gaat het schitteren. Dan wordt alle eigen werk en hulp van schepselen verbrand. 'Opdat de beproeving van het geloof, die veel kostelijker is dan van het goud (...) bevonden worde te zijn tot lof en eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus' (1 Petr. 1:7).

De verlossing komt. Zoals de wachters uitzien naar de morgen, om na een nacht vol inspanning rust te krijgen, zo ziet de ziel uit naar de morgen. Ja, meer dan die wachters. Geestelijke verwachting overtreft in kracht en bestendigheid elke natuurlijke verwachting.

De dichter wekt nu Israël op om op God te hopen. Zo wordt heel het geestelijk Israël opgewekt. Ondanks alle schuld. Want bij de HEERE is goedertierenheid. Eigenlijk staat er: de goedertierenheid. Het grondwoord wijst op de verbondstrouw, gegrond in de Zaligmaker en Zijn werk. Bij Hem is veel verlossing, door Zijn grote en menigvuldige barmhartigheid. Er staat eigenlijk 'loskoping'. Christus gaat Zijn volk loskopen met de losprijs van Zijn bloed. Dat bloed is overvloedig genoegzaam tot verzoening van de zonde der gehele wereld. Hij zal! Het woord van de Verbondsgod. Die God, Die niet liegen kan. Hij staat ervoor in. Verwachtend volk, houd moed! Hij zal verlossen. ♦

► slot

Op 's HEEREN daden merken

Namens de redactie J. van 't Hul en W.G. Hulsman

We zingen het vaak: 'Komt, wilt op 's HEEREN daden merken; aanschouwt des Hoogsten grote werken'. Daarom is het goed om elk jaar een overzicht te maken van de belangrijkste zaken die plaatsvonden binnen de Gereformeerde Gemeenten.

Een overzicht van wel en wee, van blijdschap en verdriet. Blijdschap over kandidaten die een gemeente mochten krijgen, blijdschap over vele jongeren die in het openbaar belijdenis des geloofs aflegden. Verdriet over het wegvallen van kinderen Gods uit ons midden, en over gebeurtenissen die de gebrokenheid van ons kerkelijk bestaan tonen.

Maar de dichter bedoelde meer met zijn woorden 'Komt, aanschouwt de daden des HEEREN'. God was hem immers een Toevlucht en Sterkte, en een Hoog Vertrek. Hoe was het in 2025? Was de Heere ons een Sterkte, een hoog Vertrek voor onze ziel? Is er iets geweest van het toevluchtne-mend geloof? Zou er ook dáárvan iets opgeschreven kunnen worden?

De Middelburgse predikant Petrus Immens schrijft in zijn boek "De Godvruchtige Avondmaalganger" over de vraag of het nuttig kan zijn aantekeningen te maken van geestelijke ervaringen, tussen twee avondmaalsbedieningen in, maar ook 'of de wijze waarop God de ziel vroeger al heeft ontmoet en hoe ze toen werkzaam was in de voorbereiding'. Immens antwoordt: 'Als men er tijd en gelegenheid voor heeft en men is er enigszins toe bekwaam, dan geloof ik dat het heel nuttig kan zijn. Dat is

althans de ondervinding van veel door ervaring beproefde christenen'. En wat het nut van dergelijke aantekeningen is? Immens: 'Wel, het kan laten zien waar het uw hart om te doen is en aantonen dat u niet oppervlakkig aan de zaak voorbijgaat. Als u let op de zonden die u genoteerd hebt, merkt u dat u daar vroeger

zich tot vijand van alle zonden hebt verklaard'.

En dan wijst Immens op de andere zijde: 'Als u het lijstje ziet van wat u goed mocht doen, zal dat u moed inspreken. Dan zijn er de ogenblikken dat u weleens getrouw bent geweest voor God en Zijn zaak, door daar vrijmoedig voor uit te komen en Gods eer te bepleiten. Dan kon u in de kracht van de Heere weleens het een of ander verrichten. Dat zal u ertoe aansporen om te danken en u te verwonderen, dat God heeft willen gebruikmaken van zo'n onwaardig schepsel om Hem te dienen'.

Zijn dat geen nuttige lessen voor ons allen? En,... kunnen we dan wat opschrijven? Ja, over onze zonden, dat zou wel gaan. Of zien we die ook niet? Stoppen we ze weg, vergoelijken we ze?

Maar dan de andere kant: kunnen we iets opschrijven over 's Heeren daden? Hebben we in 2025 onderwijs ontvangen van de Leraar ter gerechtigheid? Zijn er ontmoetingen geweest met de Zaligmaker? Hebben we nog aren mogen oprapen op de akker van Boaz? Dat zijn pas waardevolle herinneringen. Daar valt veel van het kerkelijke wel en wee bij in het niet.

Hoe was het in 2025? Was de Heere ons een Sterkte, een hoog Vertrek voor onze ziel?

al mee moest worstelen, en nu zijn het nog dezelfde zonden! Wat bent u in het doden van die zonden -en dat betreft vooral uw karakterzonden- weinig vooruitgegaan! Hierdoor zult u zich aan de ene kant diep gaan schamen en dat zal u verlegen maken voor Gods aangezicht, maar het zal u aan de andere kant ook moed geven, zodat u het hoofd boven water kunt houden. Want dan zult u zien dat u

PASTORIEZORGEN

Ds. **J.W. Verweij** moest in februari laten weten dat hij zijn preekbeurten niet meer kon vervullen. De Heere geve te ervaren dat de getrouwe Borg Jezus Christus, Die hij zo vaak heeft mogen aanprijzen, hem zou vertroosten in de avond van zijn leven.

Ds. **D.W. Tuinier** preekte op zondag 23 februari afscheid van zijn gemeente Kampen. Het voortschrijden van de ziekte ALS maakte verder dienstwerk niet langer mogelijk.

Ds. **A.B. van der Heiden** had zorgen over zijn gezondheid van cardiologische aard. Geruime tijd was hij niet in staat om zijn zondagse preekbeurten te vervullen. Inmiddels mag hij weer voorgaan, naar de lust van zijn hart.

Ds. **H. van der Heiden** werd in juni in het ziekenhuis opgenomen met een hartinfarct. Hij is gedotterd en er werd een stent geplaatst. Inmiddels mag ook hij zijn ambtelijk werk weer doen.

Bij ds. **L. Blok** zijn er ernstige zorgen over zijn gezondheid. In De Saambinder van 30 oktober werd gemeld dat er uitzaaiingen waren geconstateerd in de wervelkolom. Zijn vrouw liet weten dat zijn zielenleven treffend werd beschreven in Psalm 6.

Ds. **J.J. van Ekeveld** verhuisde naar De Wijngaard in Bosch en Duin. De zorg die hij nodig had, was zodanig toegenomen dat het niet langer mogelijk was om hem die thuis te geven.

Meerdere emeriti kennen in de levensavond moeite, zorg en verdriet. Niet iedereen waardeert het echter om in een overzicht als dit genoemd te worden. We wensen allen van harte toe: 'Hij doe in gunstrijk welbehagen, uit Sions tempelzalen, Zijn zegen nederdalen'.

IN MEMORIAM

Op 11 januari overleed broeder **C. Vogelaar** (82). Van 1977 tot 2023 diende hij negen gemeenten.

Op 26 februari overleed ds. **J.S. van der Net** (83). Hij diende vijf gemeenten, te weten: Utrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Dordrecht, Apeldoorn en Houten.

Op 12 april overleed broeder **N.W. Schreuder** (92). Hij was jarenlang predikant in ons kerkverband en diende de gemeenten van Goes en Oud-Beijerland.

Op 2 mei overleed ds. **R. Kattenberg** (86). Hij diende de gemeenten van Lelystad (2x), Scheveningen, Arnhem (2x) en Vlissingen.

Op 13 mei overleed in Kalamazoo mevrouw **S. Vergunst-Treur** (99). Ze is bijna 44 jaar weduwe geweest van ds. A. Vergunst.

Op 20 oktober overleed broeder **J. Beens** (88). Hij had van 1984 tot 2003 de gemeenten van Scherpenisse en Nijkerk gediend.

Op 11 december overleed in Rock Valley mevrouw **K. Kieboom-Steenks** (90). Ze was de weduwe van ds. L. Kieboom.

GENERALE SYNODE

In Gouda kwam de Generale Synode bijeen op 10 en 11 september, 8 en 9 oktober.

Ds. P. Mulder ging voor in de bidstond op 9 september.

Tot preses van de nieuwe synode werd gekozen ds. A. Schot.

De synode vroeg weer veel werk van het Kerkelijk Bureau en de deputaatschappen en commissies.

► Ds. A. Schot

UIT DE GEMEENTEN

De classis Utrecht moest in september het aangrijpende besluit nemen om de predikant van de gemeente te Waardenburg uit zijn ambt te zetten vanwege overtreding van het zevende en negende gebod.

Na maandenlange spanningen in de gemeente van Tricht-Geldermalsen is eind november de kerkenraad collectief afgetreden. Dit was op advies van de classis Utrecht. De classis heeft

daarop de verantwoordelijkheid voor de gemeente tijdelijk overgenomen.

Met grote droefheid in het hart bevelen we de gemeenten Waardenburg en Tricht-Geldermalsen, samen met alle betrokkenen, in uw voorbede aan.

BEROEPINGSWERK

Op 15 januari werd ds. **K. Boeder** door ds. J. Beens bevestigd als predikant van de gemeente te Ermelo.

Ds. **M.L. Dekker**, die terugkeerde uit Israël, nam het beroep van Berkenwoude aan. Daar deed hij op 1 juli intrede, waarmee Berkenwoude na 112 jaar vacant-zijn haar eerste predikant kreeg.

Ds. **G.W.S. Mulder** nam in december het beroep van Gouda aan. Gouda zal ná Zoetermeer en Ridderkerk zijn derde gemeente zijn.

EMERITAAT EN JUBILEA

CURATORIUM

▶ Stud. T. Hakvoort

▶ Stud. P.C. Kok

▶ Stud. K.K. de Wit

▶ Kandidaten W. de Jong en J. Kroon

Het curatorium had vrijmoedigheid om drie personen toe te laten tot de opleiding tot dienaar van het Goddelijke Woord. Het zijn: **T. Hakvoort** uit Guinee, **P.C. Kok** te Waddinxveen en **K.K. de Wit** uit Tholen.

De kandidaten **W. de Jong** en **J. Kroon** werden voor de gemeenten beroepbaar gesteld. Kandidaat de Jong ging naar Borssele, kandidaat Kroon naar Lisse.

Ds. **A. Schot** volgde in september ds. **G. Clements** op als rector van de Theologische School.

▶ Ds. D.W. Tuinier

Per 1 april ging ds. **D.W. Tuinier** met emeritaat. Op zondag 23 februari ging hij voor de laatste maal voor in een dienst des Woords. We wensen onze ernstig zieke broeder toe de woorden van de psalm die zijn gemeente hem aan het einde van de dienst toezong: 'Gij maakt eerlang mij 't levenspad bekend, waarvan in druk 't vooruitzicht mij verheugde'.

▶ Ds. G. Hoogerland

Per 1 april ging ds. **G. Hoogerland** met emeritaat. In een interview in De Saambinder (20 maart 2025) zei hij dat de Heere hem uitgestoten had in de wijngaard met de woorden: 'En nu,

ga heen, en Ik zal met uw mond zijn'. Dat had de Heere ook waargemaakt, vertelde hij. 'De jaren in het ambt zijn, ondanks alle schuld en tekort, het bewijs van de trouw van een belovend God'.

Verschillende predikanten herdachten in september een ambtsjubileum. Ds. **J. Karels** was 50 jaar predikant, ds. **J.J. Tanis** was 45 jaar predikant, ds. **D. de Wit** was 25 jaar predikant.

BENOEMINGEN

► Ds. A.P. Baaijens

Oud. W.G. Hulsman

In verband met zijn benoeming tot rector aan de Theologische School legde ds. A. Schot zijn voorzitterschap van het Deputaatschap voor Israël neer. Hij werd opgevolgd door ds. **A.P. Baaijens**.

Na vele jaren trad ds. G.J. van Aalst terug als hoofdredacteur van De Saambinder. In zijn plaats werd ds. B. Labee hoofdredacteur. Ouderling **W.G. Hulsman** uit Rhenen werd per 1 september toegevoegd aan de redactie.

Het deputaatschap voor Israël benoemde **W.P. Boogaard** uit Woerden tot Oost-Europawerker.

ZENDING

ZGG benoemde in mei **Gregory van den Top** uit Eemnes als evangelist voor Ecuador.

In juni is de **familie Kooijman** uitgezonden naar Japan. Een maand later werd de familie **Van Blitterswijk** uitgezonden naar Guinee. In juli

► Familie Kooijman

werd **Adjan Boogaard** uit Ederveen benoemd als theologisch docent/toeruster voor Albanië.

De uitzending van **Mariska Kaan** naar Albanië vond in oktober plaats. Twee zendingsgezinnen repatrieerden in 2025: familie Dekker kwam in april terug uit Ecuador en familie Hakvoort keerde in oktober terug uit Guinee.

► Ds. P.D. den Haan

In december nam ds. G.W.S. Mulder afscheid als voorzitter van het deputaatschap voor de zending. Hij werd opgevolgd door ds. P.D. den Haan. Ds. M. Blok werd secretaris.

EVANGELISATIE

Op 22 maart nam evangelist **C. van Drunen** na bijna 32 jaar afscheid van Emmen. EVGG benoemde in zijn plaats **S.R. van Klinken** uit Elspeet.

► C. van Drunen

► S.R. van Klinken

Van Klinken woonde in Elspeet, waar hij diende als ouderling.

Verschillende gemeenten openden inloophuizen en ontmoetingsplekken. De gemeente in Doetinchem opende Ontmoetingscentrum Kruispunt in het centrum van de stad. De gemeente Apeldoorn begon een ontmoetingshuis aan de Asselsestraat. Ook in Krabbendijke en Wageningen werd een ontmoetingsruimte begonnen.

In Ede en in Veenendaal werd een vacature voor evangelist opengesteld. EVGG heeft in deze trajecten een adviesrol.

Het deputaatschap Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten benoemde in december de heer **Willem de Potter** tot directeur, met ingang van 1 februari 2026.

► W. de Potter

Een toevlucht

Er zou nog zoveel meer te noemen zijn. Denkend aan de grote onrust in en rond Israël, de voortdurende oorlog in Oekraïne, verkiezingen voor de Tweede Kamer na de val van het kabinet, de grote spanningen in de Christelijke Gereformeerde Kerken.

Wel en wee, vreugde en verdriet het kan zo dicht bij elkaar liggen. Dat toont dit overzicht. Laten we bij alles steeds maar weer denken aan Psalm 46:4.

Maar ook die woorden uit dezelfde psalm, vers 1:

*God is een toevlucht voor de Zijnen,
Hun sterkt', als zij door droefheid kwijnen;
Zij werden steeds Zijn hulp gewaar,
In zielsbenauwdheid, in gevaar;
Dies zal geen vrees ons doen bezwijken.*

KERKGEBOUWEN

► Tekening uitbereiding Rehobothkerk te Barneveld-Centrum.

► Kerkgebouw te Kesteren.

► Gerenoveerde kerk in Dinteloord.

De gemeente van **Barneveld-Centrum** heeft het zalencentrum van de Rehobothkerk uitgebreid. Boven op het zalengedeelte is een verdieping met drie extra zalen bijgebouwd. Op dit moment wordt de kerkzaal verduurzaamd en gerenoveerd. De planning is dat de eerste dienst in de nieuwe kerkzaal in mei 2026 kan worden gehouden.

De kerkbouw in **Kesteren** vordert gestaag. De kerk krijgt 1.500 zitplaatsen, met een mogelijkheid tot uitbreiding naar 1.750 op de galerij. Het is de bedoeling dat het kerkgebouw in het voorjaar van 2026 klaar is.

In **Zoetermeer** wordt de aangekochte Pelgrimskerk geschikt gemaakt voor de Gereformeerde Gemeente. Halverweg 2026 hoopt de gemeente te kunnen verhuizen.

Het dak van de kerk in **Dinteloord** is deze zomer gerenoveerd. Asbesthoudende leien zijn vervangen door natuurstenen leien. Ook binnen het gebouw is asbest verwijderd. Er is geschilderd en nieuwe ventilatie aangebracht.

De Elimkerk van **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** wordt op dit moment verbouwd, gerenoveerd en verduurzaamd. De kerk krijgt een nieuwe ontmoetingshal en nieuwe banken. De gemeente kerkt tijdelijk in de hervormde Nieuwe Westerkerk. De werkzaamheden zullen nog enige maanden in beslag nemen.

Het kerkgebouw van de gemeente in **Mijdrecht** heeft een opknapbeurt gehad. Het dak is geïsoleerd en de

► Gerenoveerde kerk in Nisse.

goten zijn vernieuwd. Komend jaar wordt de kerkzaal gerenoveerd.

De kerk te **Werkendam** is de afgelopen maanden gerenoveerd. Er kwam een nieuw ventilatiesysteem, er is vloerverwarming aangelegd en er is geschilderd. Volgend jaar wordt het zalencomplex opgeknapt. Tijdens de werkzaamheden kerkte de gemeente in de gereformeerde Maranathakerk en in de christelijke gereformeerde Rehobothkerk.

De gemeente in **Nisse** heeft de afgelopen periode de kerk gerenoveerd en verduurzaamd. Het dak is geïsoleerd, er zijn zonnepanelen gelegd en er is een warmte-terugwinsysteem aangebracht. Er kwam ook een nieuwe preekstoel.

‘De Heere was nabij’

W.B. Kranendonk, Amersfoort

Met emeritaat gaan alleen omdat hij de ‘leeftijd der sterken’ ruim had overschreden, wilde ds. F. Mulder (74) niet. ‘Zomaar een handtekening zetten onder een emeritaatsaanvraag kon ik niet. Pas toen de Heere mij duidelijk had gemaakt dat ik mocht stoppen, heb ik de gemeente van Rhenen kunnen loslaten’.

Omdat merkbaar was dat hij aanhoudend vermoeid was, vroegen mensen uit zijn omgeving hem de afgelopen tijd regelmatig of het niet verstandig was om met emeritaat te gaan. ‘Het was goed bedoeld. Maar met de raad van mensen kon ik het niet doen’, zegt ds. Mulder.

Rond de kerstdagen vorig jaar bemoeide de Heere hem op bijzondere wijze tijdens de bediening van het Heilig Avondmaal. Het was zijn voorname om tijdens de tweede tafel iets te zeggen over Jesaja 53:10, maar zijn gedachten daarover waren weg. ‘In de dadelijkheid bepaalde de Heere mij bij de geschiedenis van Elia onder de jeneverstruik. Met veel opening heb ik daarover mogen spreken. De volgende morgen kwam de Heere daarop terug. Elia ging in ’s Heeren kracht veertig dagen en nachten, tot aan de berg Horeb. Hij dacht dat het klaar was, maar de Heere had nog werk voor hem en gaf nieuwe krachten. Dat heb ik ook ervaren. In de weken rond Kerst en Oud en Nieuw preekte ik vele malen, maar ik was totaal niet moe’. Eind september dit jaar werd het anders. ‘De Heere zei: Het is genoeg. Op een bepaald moment werd ik niet goed, maar de Heere spaarde. Het werd mij opeens duidelijk dat ik moest stoppen. De Heere bevestigde dat kort daarop toen Hij mij bepaalde bij de woorden uit Jesaja 30: ‘Dit is de weg, wandel in denzelven’.

Drie gemeenten

In de ruim dertig jaar dat ds. Mulder predikant is binnen de Gereformeerde

Gemeenten diende hij drie gemeenten: Scherpenzeel, Wageningen en Rhenen – alle drie binnen de classis Barneveld. In dat resort is hij ook de nestor onder de predikanten. Behalve het werk in de eigen gemeente en de classis had ds. Mulder diverse taken in breder verband. Hij was onder meer lid van het deputaatschap Israël en van het deputaatschap voor Bijzondere Noden, waarvan hij een periode voorzitter was. Verder maakte hij deel uit van raden van toezicht van de reformatische scholen voor voortgezet onderwijs in Amersfoort en van het Reformatorisch Dagblad. ‘Dat was bij elkaar een heel pakket. Maar de Heere gaf kracht, en ik kon gebruikmaken van de kennis die ik eerder als jurist had opgedaan’. Tot op heden is hij voorzitter van het deputaatschap Kerk en Overheid. In die hoedanigheid was hij tijdens de coronapandemie lid van een crisisgroep die kerken adviseerde rond de coronamaatregelen. ‘Er lag toen een enorme last op de schouders. Ik ben dankbaar voor de ervaren steun van mensen met expertise, maar ook van mensen die dagelijks voor ons baden. We gingen tastend en zoekend onze weg. En we ontmoetten ook nog wel eens onbegrip’.

Ds. Mulder was ook nauw betrokken bij het opzetten van een meldpunt voor seksueel misbruik. ‘Het duurde drie generale synodes voordat we daarvoor brede steun kregen. Het heeft veel energie gekost om ambtsdragers en gemeenten te doorringen van de noodzaak’.

Breed Beraad

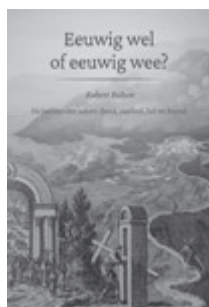
Vanuit het deputaatschap Kerk en Overheid was ds. Mulder afgevaardigde naar het interkerkelijk overlegorgaan Breed Beraad Protestantse Kerken, waarvan hij inmiddels enkele jaren voorzitter is. In die hoedanigheid bracht hij samen met enkele anderen een bezoek aan koning Willem-Alexander. ‘Dat was een bijzondere ervaring: op uitnodiging van de koning op het paleis te mogen komen. Mij viel op dat hij zeer goed geïnformeerd is over de kerkelijke verhoudingen’.

Ds. Mulder benadrukt dat al die extra taken niet zijn eerste en belangrijkste taak was. Ik ben geroepen om de dood in Adam en het leven in Christus te verkondigen. ‘Het is zeker waar dat Christus gepredikt moet worden. Mijn zorg is echter of er ook aandacht is voor de vraag hoe een verslagen zondaar tot Christus komt. Vroeger werd gezegd: Hoe ver kon u mee? Verstaat men dat nog? Als je alleen zegt dat het moet en de weg niet aanwijst, dan gaat het niet goed. In Rhenen wordt het stil en hangen de mensen aan je lippen als je vertelt hoe de Heere werkt in het leven van een zondaar. Hoe in een stervensweg Christus geopenbaard wordt. Ds. A. Moerkerken zei weleens: ‘Vroeger hadden we vijf minuten exegese en 55 minuten bevinding. Tegenwoordig is het omgekeerd. Dat is beide niet goed’. Het doorvloeien in onze dagen heeft alles met de prediking te maken’. In 2024 werd ds. Mulder vanwege zijn vele werk benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau. ‘Dat is mooi, en ik ben de koning er erkentelijk voor. Maar deze onderscheiding moeten we straks achterlaten. Het gaat om de kroon der overwinning die de Koning der koningen Zijn dienstknechten en kinderen wil geven. Ach, ik ben een ontrouwe en onnutte dienstknecht. Ik moet van genade leven, en dat moet de Heere mij leren. Anders doe ik dat niet. Want ik ben niet alleen een onnutte dienstknecht, maar ook een wederstrevig mens. Desondanks zijn er in de achterliggende jaren bemoedigingen geweest; ik heb van de Heere ondersteuning en kracht ontvangen. Als bijvoorbeeld mijn zwakke stem dreigde weg te vallen, was Hij nabij. Daarvoor past de Heere dank. Dat meen ik’. ♦

Eeuwig wel of eeuwig wee?

Robert Bolton

uitg. De Banier; 168 blz., € 18,95.

Wij moeten een keer sterven. Maar hebben wij ons grondig voorbereid om te sterven? Tja, hoe doe je zoiets. De puritein Robert Bolton (1572-1631) geeft tien richtlijnen als het over deze dingen gaat. Echter stopt het boekje na deze raadgevingen niet.

Nadat Bolton uitgebreid over de voorbereiding op de dood gesproken heeft, komt het onderwerp 'de dood' zelf aan de orde. Maar met de dood stopt het niet. Er is immers nog een oordeelsdag. Dit wordt behandeld in het derde hoofdstuk. Dan volgen er nog twee hoofdstukken, één over de hel en één over de hemel.

Eigenlijk zou iedereen dit boekje moeten lezen. Dat wordt natuurlijk heel vaak gezegd van een boek, maar deze keer geldt het écht. Waarom zou iedereen dit boekje moeten lezen? Ach, de onbekeerden zouden door de schrik des Heeren tot het geloof bewogen kunnen worden.

De zwakgelovige zou een ogenblik moed kunnen vatten en met hernieuwde ijver naar de vastheid in Christus kunnen zoeken. De wat meer verzekerden van hun staat zouden troost kunnen scheppen uit de woorden van Bolton als het gaat over de heerlijke toekomst en de strijd tegen de vleselijke begeerlijkheden weer eens ter hand nemen.

O, natuurlijk lees ik ook zaken in dit boekje waarvan ik denk: 'Zou het echt zo zijn?' maar dit betreft zaken waar onze oudvaders altijd al van mening over hebben verschild. De eeuwigheid zelf zal openbaren hoe het werkelijk is. Ik zou zeggen, lees daar maar wat overheen.

Zegt u: 'Ik ben niet zo'n lezer...'. dat is dan deze keer geen argument om dit boekje niet aan te schaffen. Het boekje is niet zo dik. Ook heeft het heel veel tussenkopjes zodat u bijvoorbeeld iedere dag een klein stukje kunt lezen. Van harte aanbevelen.

ds. J. de Kok, Sint-Annaland

Uw gangen in het heiligdom

zeven overdenkingen over Psalm 68

ds. M. Joosse

uitg. Den Hertog; 140 blz., € 17,90.

'Geloofd zij God met diepst ontzag...!' Daarmee wordt de inhoud van een van de indrukwekkendste psalmen uit ons Psalmenboek weergegeven. Hoe vaak staat deze psalm in de kerk niet op 'het bord'? Soms ervaar je een zekere ontroering wanneer met volle overgave de verzen uit deze psalm, gedragen door de orgelklanken (en niet te weinig registers), gezongen worden. Niet minder indrukwekkend zijn de preken die onze broeder, ds. M. Joosse, heeft gehouden over deze psalm. In zeven diensten ging Psalm 68 open en mocht de gemeente gedegen onderwijs ontvangen. We mogen tijdens het lezen van deze preken als het ware meeluisteren. Ze zijn in een goed verzorgde uitgave verschenen met als titel: "Uw gangen in het heiligdom". In deze preken wordt iedereen - zonder

uitzondering - op een bewogen, indringende en eerlijke wijze aangesproken. Opmerkelijk in de verkondiging is de aandacht voor de kinderen, jongeren en gezinnen, zoals: 'Gemeente, jongelui, jongens en meisjes, het leven dicht bij de Heere is het allerrijkste leven'. De rijkdom van dat leven schittert in de vele facetten van de 68ste Psalm. Het heiligdom - in de titel genoemd - komt in vrijwel alle preken aan de orde. Daar vindt het offer der verzoening plaats dat zijn hoogtepunt vindt in de Borg en Middelaar van de Kerk. Immers, Hij is het Lam Gods Dat de zonde der wereld wegneemt. De toepassing door de Heilige Geest van Christus' offerbloed, geeft gelovig zicht op de heerlijke toekomst die de Kerk wacht. 'O God, zij hebben Uw gangen gezien, de gangen mijns Gods, mijns Konings, in het heiligdom'. Tolle lege!

ds. J.J. Tanis, Tholen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

AANGENOMEN

naar Gouda,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk,
die bedankte voor de beroepen
te Emmeloord en Wageningen.

BEROEPEN

te Delft (als evangelisatiepredikant),
ds. A.T. Vergunst te Carterton
(Nieuw-Zeeland);

BEDANKT

voor Kampen,
ds. C. van Ruitenburg te Tholen;
voor Katwijk aan Zee,
ds. M.T. Al-Chalabi te Hilversum;
voor Zwolle,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

DE SAAMBINDER KRIJGT NIEUWE VORMGEVING

Met ingang van het nieuwe kalenderjaar krijgt De Saambinder een nieuwe vormgeving. De Saambinder blijft ons oude en vertrouwde kerkblad, maar het is tijd voor enige aanpassing. Daarbij gaat het uitsluitend om de presentatie, om de buitenkant, om datgene wat u als trouwe abonnee straks in handen krijgt.

De inhoud, de boodschap, blijft volledig dezelfde. De Saambinder blijft op dezelfde manier informeren, opiniëren en mediteren, zoals we dat al sinds 1919 doen. We begeren nog steeds de waarheid en de vrede te dienen en de onderlinge band in de gemeenten te bevorderen.

Het was onder meer de uitslag van de enquête die we dit jaar onder de abonnees gehouden hebben, die ons noopte tot enige aanpassing van de vormgeving van ons blad.

Het lezersonderzoek liet een grote betrokkenheid van onze abonnees zien, en daar zijn we oprecht mee verblijd. Daarnaast bleek ook dat het nodig blijft om te zorgen voor voldoende doorontwikkeling van het blad. Om De Saambinder voor de komende jaren up to date te houden, gaan we bijvoorbeeld de jonge generatie meer aandacht geven, en onze oudere lezers willen we dienen met een (nog) betere leesbaarheid van de artikelen. Op hoop van zegen!

Redactie De Saambinder

Berichten

VOORZIENINGEN VOOR JONGVOLWASSENEN (18+)

De Werkgroep Jeugdhulpverlening van het deputaatschap DMZ krijgt geregeld vragen over plaatsen waar jongvolwassenen (18-25 jaar) die (nog) niet zelfstandig wonen, kunnen verblijven. We staan in contact met een aantal voorzieningen waar jongvolwassenen kunnen verblijven. Op onze website www.christelijkeopvangjeugd.nl is onder het tabblad 'Begeleid zelfstandig wonen 18+' een aantal van deze voorzieningen te vinden. Graag zouden we zien dat er

meer voorzieningen komen voor deze doelgroep.

Door middel van deze oproep willen we u het volgende vragen:

1. Bent u op de hoogte van een reformatische of christelijke voorziening voor jongeren van 18+ die niet op onze website staat, wilt u deze dan aan ons doorgeven?
2. Overweegt u zelf om een voorziening voor jongeren van 18+ op te starten, dan komen we graag met u in contact.

Meer informatie op:

info@christelijkeopvangjeugd.nl

ZANGAVONDEN

Capelle a/d IJssel - Dorpskerk, zat. 3 jan., 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. Huig van der Knijff, orgel; leiding ds. H.E.P. Fortuijn; collecte voor Stichting Ismaël (toegang vrij).

Opheusden - Kerk Geref. Gemeente, ma. 29 dec., 19.30 uur, oudejaarsaasmengang m.m.v. Betuwse Bovenstemgroep, Pieter Heykoop, orgel; leiding ds. W. Mouw; collecte voor Noodhulp Moldavië.

Kerkdiensten

ZONDAG 28 DECEMBER 2025

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.E. Brijder en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Aalst** 14.30 uur ds. R.T. Michielse; **Alblasserdam** 9.30 en 16.30 uur ds.

J.C. Kriekaart; **Amersfoort** 9.30 uur ds. R.A.M. Visser en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Apeldoorn** 10.00 uur ds. A. Schreuder en 16.00 uur ds. B. Labee; **Arnhem** 16.00 uur ds. R.A.M.

Visser; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Barneveld-Centrum** (locatie: GG Barneveld-Zuid) 8.30 en 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 11.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 uur

ds. W. Visscher en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Bodegraven** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Borssele** 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. G. Beens; **Burgh-Haamstede** 10.00 en 18.30 uur ds. M. Karens; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 12.00 en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 17.00 uur ds. A.T. Huijser; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 uur ds. M.L. Dekker en 19.00 uur ds. J.M. Evers; **Den Helder** 10.00 en 15.30 uur stud. W. van Ee; **Deventer** 10.00 en 18.00 uur stud. D. de Jong; **Dinteloord** 14.30 uur stud. K.L. Blok; **Dirksland** 10.00 uur ds. A.A. Brugge en 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. G.J. Baan; **Drachten** 9.30 en 15.00 uur ds. W. Mouw; **Eindhoven** 10.00 uur ds. R.T. Michielse en 15.00 uur ds. C. Sonneveld; **Emmeloord** 18.00 uur ds. W. Mouw; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 15.00 uur ds. A.J. de Waard; **Genemuiden** 9.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. M. Blok en 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Gorinchem** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Gouda** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. M. Boersma; **Groningen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Herkingen** 10.00 en 18.00 uur stud. K.L. Blok; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 uur ds. L. van der Kuijl en 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Hoofddorp** 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 18.30 uur ds. J. Kroon; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. K. Boeder; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Kampen** 9.30 en 15.00 uur ds. J. Janse; **Kamperland** 10.00 en 15.00 uur ds. C. van Krimpen; **Kapelle-Biezelinghe** 17.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Katwijk aan Zee** 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur ds. M.H. Schot; **Kortgene** 10.00 uur ds. G.J.N. Moens en 15.30 uur ds. M. Karens; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. W.J. Karels; **Kruiningen** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en

18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Lelystad** 9.30 en 16.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Marknesse** 15.30 uur ds. J.B. Huisman; **Meeuwen** 9.30 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Meliskerke** 9.30 uur ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 18.00 uur ds. A.A. Brugge; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. S. Maljaars; **Mijdrecht** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Moerkapelle** 9.30 uur ds. J.M. Evers en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 15.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schot; **Nieuwe-Tonge** 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Nieuwer Ter Aa** 15.30 uur ds. A.A. Brugge; **Nieuwerkerk** 15.30 uur ds. A. Schot; **Nisse** 9.30 en 14.30 uur ds. W. de Jong; **Ooltgensplaat** 9.30 en 15.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Oostburg** 14.45 uur ds. P.C. Vlot; **Oosterland** 10.00 uur ds. W. Harinck, 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer en 18.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Oostkapelle** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Oostvoorne** 18.00 uur ds. M.L. Dekker; **Oppeendoes** 19.00 uur stud. W. van Ee; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Oude-Tonge** 15.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Poortvliet** 10.00 en 14.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Puttershoek** 14.00 uur ds. J.M. Evers; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Ridderkerk-Slikerveer** 15.30 uur ds. M.H. Schot; **Rijssen-Noord** 18.30 uur ds. J. Janse; **Rijssen-West** 9.30 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 uur ds. P.D. den Haan en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.00 uur ds. G.J.N. Moens en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein en 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Soest** 9.30 en 16.00 uur ds. D. de Wit; **Stolwijk** 10.00 en 19.00

uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Tholen** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 uur ds. B. Labee en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Vlaardingen** 10.00 uur ds. H. Brons en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 9.30 uur ds. C.J. Meeuse en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Waardenburg** 18.30 uur ds. G. van Manen; **Wageningen** 10.00 en 15.00 uur ds. G. van Manen; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 14.00 uur ds. A.P. Baaijens en 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Westzaan** 19.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland en 14.00 uur ds. M. Blok; **Zeist** 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Zwolle** 9.30 en 19.00 uur ds. J.B. Huisman.

DINSDAG 30 DECEMBER 2025 OUDEJAARSDIENST

Den Helder 19.30 uur ds. A. Verschuure;
Eindhoven 19.30 uur ds. G.J. Baan;
Naaldwijk 19.45 uur ds. P. Mulder; **Sint Philipsland** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

WOENSDAG 31 DECEMBER 2025 OUDJAARSDAG

Aagtekerke 19.00 uur ds. A.P. Baaijens;
Aalburg 17.00 uur ds. C. Sonneveld;
Aalst 16.30 uur ds. W.J. Karels;
Alblasserdam 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Amersfoort** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** (locatie: GG Barneveld-Zuid) 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 19.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 17.00 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele** 19.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 16.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Burgh-Haamstede** 19.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 17.00 uur ds.

J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 16.00 uur ds. J. IJsselstein; **Den Haag-Scheveningen** 16.30 uur ds. W. Harinck; **Deventer** 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Dirksland** 19.00 uur ds. A.A. Brugge; **Doetinchem** 18.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 19.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 15.00 uur ds. A. Verschuure; **Ede** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 19.00 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 19.00 uur ds. A.J. de Waard; **Enkhuizen** 19.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enter** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** 16.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Gouda** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Goudswaard** 16.30 uur ds. H.A. van Zetten; **'s-Gravenpolder** 19.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 16.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Hardinxveld-Giessendam** 19.30 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 19.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 16.00 uur ds. S. Maljaars; **Hoofddorp** 16.30 uur ds. J. Kroon; **Houten** 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kamperland** 16.00 uur stud. K.L. Blok; **Kapelle-Biezelinge** 18.30 uur ds. C. Harinck; **Katwijk aan Zee** 19.00 uur stud. D. de Jong; **Kesteren** 17.00 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 19.00 uur stud. K.L. Blok; **Krabbendijke** 19.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 19.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 15.30 uur ds. J. Beens; **Lisse** 19.00 uur ds. J. Kroon; **Marknesse** 15.30 uur ds. A. Schot; **Meeuwen** 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Meliskerke** 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 19.00 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Mijdrecht** 16.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Moerkapelle** 19.00 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 19.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwe-Tonge** 19.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur stud. W. van Ee; **Nieuwerkerk** 16.00 uur ds. M. Blok; **Nijkerk** 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 19.00

uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 19.00 uur ds. J.J. Tanis; **Oostburg** 15.30 uur ds. A.E. Brijder; **Oosterland** 16.00 uur ds. M. Karens; **Oostkapelle** 16.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Opheusden** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Poederloijen** 19.00 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 17.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Puttershoek** 17.00 uur ds. M.H. Schot; **Rhenen** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 16.30 uur ds. M.L. Dekker; **Rijssen-Noord** 17.00 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 17.00 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 17.00 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 16.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Rotterdam-Alexanderpolder** 17.45 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 16.00 uur ds. R.T. Michielse; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 19.45 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 19.00 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 19.00 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 19.00 uur ds. J. de Kok; **Slidrecht** 19.30 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 16.00 uur ds. W. Visscher; **Stolwijk** 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 16.00 uur ds. M. Boersma; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 19.00 uur ds. C. van Ruitenburger; **Tricht-Geldermalsen** 17.00 uur ds. B. Labee; **Uddel** 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk (Dankdag)** 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 19.30 uur ds. W. Harinck; **Veen** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 19.30 uur ds. B. Labee; **Waarde** 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Wageningen** 19.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Werkendam** 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 16.00 uur ds. W. de Jong; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Woerden** 19.00 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 16.00 uur ds. C. van Ruitenburger; **Yerseke** 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.00 uur ds. W. Silfhout; **Zoetermeer** 16.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 19.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DONDERDAG 1 JANUARI 2026 NIEUWJAARSDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Alblasserdam** 10.00 uur ds. W.J. Karels; **Amersfoort** 10.00 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 uur

ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** (locatie: GG Barneveld-Zuid) 8.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 11.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuisen** 10.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 uur ds. M.L. Dekker; **Borssele** 9.30 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 12.00 uur ds. H. van der Heiden; **De Valk-Wekerom** 9.30 uur ds. B.J. van Boven; **Dinteloord** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Dirksland** 10.00 uur ds. A.A. Brugge; **Doetinchem** 10.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 10.00 uur ds. G. van Manen; **Enkhuizen** 9.30 uur ds. G. Heijkamp; **Ermelo** 9.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 uur ds. A. Verschuure; **Gouda** 10.00 uur stud. D. de Jong; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. S. Maljaars; **Hardinxveld-Giessendam** 10.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kamperland** 10.00 uur stud. K.L. Blok; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 uur ds. C. Harinck; **Kesteren** 12.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 10.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** 10.00 uur ds. G. Beens; **Krimpen aan den IJssel** 10.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. P. Mulder; **Lisse** 10.00 uur ds. J. Kroon; **Meeuwen** 9.30 uur stud. W. van Ee; **Meliskerke** 9.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 uur ds. M. Boersma; **Moerkapelle** 9.30 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 10.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwe-Tonge** 10.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Nijkerk** 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 uur ds. A. Schot; **Opheusden** 9.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 10.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Poederloijen** 10.00 uur ds. C. Sonneveld; **Rhenen** 10.00

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rijssen-Noord** 9.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 uur ds. J. de Kok; **Slidrecht** 10.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 10.00 uur ds. W. Silfhout; **Stolwijk** 10.00 uur ds. C. Hogchem; **Terwolde-De Vecht** 9.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Uddel** 10.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 uur ds. B. Labee; **Waarde** 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 uur ds. D. de Wit; **Werkendam** 9.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Woerden** 10.00 uur ds. J. IJsselstein; **Yerseke** 9.30 uur ds. C. van

Krimpen; **Zoetermeer** 10.00 uur ds. J.B. Zippo; **Zwijndrecht** 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 28 DECEMBER 2025

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. S. de Visser en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S.R. van Klinken en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN WOENSDAG 31 DECEMBER 2025 OUDJAARSDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat

2) 17.00 uur evang. J. Krijgsman; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 16.00 uur evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 19.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 19.30 uur evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 19.00 uur evang. A. van Setten; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN DONDERDAG 1 JANUARI 2026 NIEUWJAARSDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 10.30 uur evang. J. Krijgsman; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 11.00 uur evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. A. van Setten; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Vit. C kauwtablet van NeoLife:

een gezond snoepje voor kinderen en volwassenen! Ideaal als zuigtablet bij een zere keel. December-aanbieding
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

SGV
Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

MfN-registermediator nodig?
vanweelden-mediation.nl | 0318-250105

Vergaderen op een sfeervolle en rustige locatie nabij Rotterdam? Welkom in **De Veldschuur!** Vraag vrijblijvend een offerte aan via info@develdschuur.com of bel 06 2205 0396.

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

UW ORGEL- ÉN PIANO SPECIALIST

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Slidrecht
Tel.: 0184-419 611

Reformatische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.
Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

 44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl
www.rpnederland.nl

Kerkenraden, predikanten, studenten, evangelisten, predikantsweduwen en gemeenteleden wensen we van harte Gods onmisbare zegen toe voor het jaar 2026.

Fam. ds. J. van Rijswijk
Oud-Beijerland

Wij wensen familie, vrienden, bekenden, predikanten, emeritipredikanten, predikantsweduwen en studenten Gods onmisbare zegen toe voor de komende feestdagen en het nieuwe jaar 2026.

Fam. ds. K. Boeder, Ermelo

Mag ik u wat vragen?

DE HOEKSTEEN
christelijk ontmoetingscentrum voor de wijk

Zo begint vaak een gesprek bij het evangelisatiewerk in Leidsche Rijn - Utrecht.

Verbinding zoeken met de ander opdat we op **de grote Ander** mogen wijzen.

Dat willen we nog beter gaan doen: We gaan verbouwen - uitbreiden, zodat meer activiteiten verricht kunnen worden. Daarom de vraag aan u:

Draagt u uw steentje bij?

U kunt uw gewaardeerde gift overmaken via de QR code, of op:

IBAN NL73 RABO 0339 2395 57 Gaarne vermelden: **Project Hoeksteen**

Voor alle info: <https://www.hoeksteen-leidscherijn.nl/draag-uw-steentje-bij/>

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR
AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

Wilt u ook **beschermd** zijn tegen vele **zondige verleidingen**? Koop dan een **SAFE** Smartphone! Voor uzelf en/of uw kind. Kijk op safesmartphone.nl of bel 06-31306933 (ma en wo van 19:30-21:00 uur).

bijzondere noden
handen van de kerk

Bekijk de videoboodschap van Dokter Silvia
bijzonderenoden.nl/saambinder

Diaconale hulp in de Dominicaanse Republiek

"Ik werd ziek van al dat leed. Ik moest iets doen. Wij zijn immers instrumenten van Gods barmhartigheid te midden van alle ellende."

Dokter Silvia helpt gezinnen in de Dominicaanse Republiek met medische zorg. Voor velen is het leven hier heel zwaar. Kinderen raken ondervoed en volwassenen werken als loonslaaf. Namens de Gereformeerde Gemeenten steunen we het werk van Dokter Silvia.

Helpt u ook mee?

Met € 20,- kan ze op pad om een gezin te voorzien van medische zorg, onderwijs en godsdienstonderwijs.

ANBI

Doneer met de QR-code of via NL52 INGB 0000 3074 47 o.v.v. Dominicaanse Republiek

TRADITIONELE OUDEJAARSSAMENZANG**D.V. MAANDAG 29 DECEMBER**

Toegang vrij! • Ger. Gem. Opheusden
m.m.v. Betuwse Bovenstengroep
Organist: Pieter Heykoop • 19.30 uur
Meditatie: Ds. W. Mouw
Collecte: Noodhulp Moldavië

(Over)leven met autisme

Heeft u een situatie met (een vermoeden van) autisme en weet u niet hoe het nu verder moet?

Zou u nog dingen willen leren of willen veranderen?

NIEUW!!!

**NU ook op kantoorlocatie
(Middelharnis)**

Contextueel
Autisme
Coaching
Susiane

Bel vrijblijvend 06-37184149
www.AutismeCoachingSusiane.nl

100 % online behandeltraject mogelijk

Vast in een

mediorah

Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen
zet de eerste stap naar herstel en
neem contact op!

www.mediorah.nl

LM VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

Hoeflon groeit, groei jij mee?
We zoeken een **Meewerkend Voorman** die meewerkt én het team ondersteunt op de assemblagelij, een **Junior Product Manager** die marktbehoeften vertaalt naar slimme productontwikkeling, een **HR-adviseur** die onze collega's en organisatie laat groeien en een **Area Sales Manager** die ons internationale dealernetwerk versterkt en nieuwe markt-kansen benut.
Kijk voor meer vacatures en bij interesse op werkenbijhoeflon.com

KOM WERKEN IN HET ONDERWIJS

Voor onze aangesloten basisscholen op gereformeerde grondslag, zijn we op zoek naar enthousiaste teamleden.

COÖPERATIE ZWN

Joos van Larenschool 📍 ARNEMUIDEN

0,45 - 0,6 FTE

Leerkracht groep 3/4 of 5/6

0,4 - 0,45 FTE

Leerkracht groep 7/8

0,25 FTE

IB'er

Combineren van
vacatures is mogelijk!

Rehobothschool

📍 STAVENISSE

2-5 dagen / 0,4 tot 1 WTF

Per direct een leerkracht
voor groep 4

Gezamenlijke vervangerspool

Voor onze gezamenlijke vervangerspool
zijn wij op zoek naar (vaste) **invalleer-
krachten** en **onderwijsassistenten**.

SCAN EN

SOLLICITEER!

» cooperatiezwn.nl/vacatures

Ontdek de functie Jeugd- en Gezinsprofessional

Samen werken aan herstel van het gewone leven van kinderen, jongeren en hun gezin.
Regio Barneveld, De Hoeksche Waard, Zeeland, Altena, Drechtsteden en Rivierland.

Vanuit ons ambulante team ondersteun je gezinnen die te maken hebben met ingewikkelde situaties, zoals opvoedproblemen, psychische kwetsbaarheid, een verstandelijke beperking, ontwikkelingsachterstand of sociaal-emotionele kwetsbaarheid. Dan zijn wij op zoek naar jou! Als jeugd- en gezinsprofessional draag jij bij aan de reformatorische identiteit in de gezinnen.

Wat ga je doen?

- 75% Begeleiden van cliënten en hun systeem.
- 15% Opstellen van behandelplannen en rapporteren.
- 10% Teamoverleg, samenwerking en supervisie.

Meer informatie of direct solliciteren?

Kijk op onze website of neem contact op met recruiter Mirjam
via: 06- 39 36 75 89 of werkenbij@deschutse.nu.

Scan de QR
voor meer
informatie.

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk (desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | speksnijder.nl

SPEKSNIJDER
mode met aandacht

MANNENZANG RIJSSEN

D.V. zaterdag 31 januari 2026
Aanvang - 19.00
Deuren open - 18.15

DICK SLAGMAN
orgel
DS. A.T. HUIJSER
meditatie

Collecte t.b.v. Oekraïne
en renovatie orgel

Noorderkerk
Molenstalweg 21

Aanmelden via mannenzangrijssen.com

Wat biedt de Bijbel veel lessen voor het dagelijks leven

Paulien, gast

*aandacht
voor herstel*

Een uniek, diaconaal gastenhuis

Tot rust komen. Ontspannen. Jezelf hervinden. Moed en energie verzamelen. Wat kunnen het grote opgaven zijn. We helpen je daar graag bij. Met pastorale en psychosociale begeleiding. Samen, met vrijwilligers, in een gastvrije omgeving. Jouw herstel staat centraal.

Meer info diaconaalgastenhuisdeoase.nl of bel 085 - 489 88 86

Hazersweg 81, 3253 XE Ouddorp

 de Oase
diaconaal gastenhuis

 HARKES
Begravenissen

harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een Duitse sfeer

Ons hotel beschikt over hotelkamers voor 2 personen tot volledige ingerichte appartementen tot 7 personen. Kom naar het mooiste plekje in het Sauerland.

www.landhausforra.com

EBEN-EZER CHRISTIAN SCHOOL
is inviting applications to fill full-time
**elementary teachers, education
assistants and secondary
teacher/administrator** positions.

We would be gladdened by inquiries and applications of individuals who are qualified, versatile and dedicated, but who also love the doctrine according to Godliness.

For more information on these positions, please contact:

Mr. A. Verhoef

Telephone: (00)1-905-563-3077

Email: mr.verhoef@ecschool.ca

Please send applications to the secretary of the School Board:

Mr. G. Brouwer

1372 Gregory Road N., St. Catharines,
Ontario, L2R 6P9.

Telephone: (00)1-647-271-8984

Email: gerry@ecschool.ca

Netherlands Reformed Congregation
St. Catharines, Ontario, CANADA

Te huur ruime woning in Middelburg
van 18/7 - 31/7. Info: 06-13971877

♥ **HULPVERLENING**

♥ **COACHING**

♥ **TRAINING**

♥ **TOERUSTING**

Nieuwerkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke

T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

Begrafenisonderneming

sinds 1982

de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenis

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar én beschikbaar

Waardenburg	0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838
Barendrecht	0180 - 628 908

Wij verzorgen geen crematies

info@begrafenisondermijndejongh.nl | www.begrafenisondermijndejongh.nl

Bureau Mark.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Certificering

AB

STRESSONRUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge

**Je hoofd nooit stil? Vast in angst,
stress en onrust?**

Doorbreek die cirkel en ervaar rust!

Gratis online workshop
'Weg met je onrust!'
15 januari | 10.00 uur
Jouw eerste stap naar
rust en ontspanning!

tel. 06-25081102

Psalmzangavond
Capelle aan den IJssel - Dorpskerk
Zaterdag 3 januari 2026
Organist: Huig van der Knijff
Collecte t.b.v. Stichting Ismaël
Leiding: ds. H.E.P. Fortuijn
Toegang vrij

TRADITIONEEL NIEUWJAARSCONCERT
MET PIETER HEYKOOP
Grote Kerk Schiedam, (Lange Kerkstraat 37)
D.V. ZATERDAG 10 JANUARI 2026
15.00 uur (kerk open vanaf 14.00 uur)
Orgel improvisaties & veel Samenzang
€ 10,- p.p. contant of pin bij binnenkomst
incl. GRATIS consumptie. Kerk verwarmd!

Steun het evangelisatiewerk

Help mee om de
boodschap van het
Evangelie blijvend
te verspreiden

evgg.nl/steunen

Op zoek naar die éne

Wij zoeken zendingswerkers voor Senegal

WANT ALLE VOLKEN ZULLEN
KOMEN EN VOOR U AANBIDDEN...
Openbaring 15:4

Kijk voor meer informatie
op www.zgg.nl/vacatures.
We zien uit naar je sollicitatie.

Teamleider op Veldheim

Gaat jouw hart sneller kloppen van de EMB-doelgroep? Veldheim in Ede zoekt een gedreven teamleider met een sterke visie. Kom gerust eens langs voor de koffie!

Meer informatie?

Neem vrijblijvend contact op met Peter via 06 27 14 02 38 of pnverloop@adullam.nu of kijk op adullam.nu/vacatures

goed dat
je er bent

Adullam

leren | wonen | werken

 begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

lourens.

Voor maatwerk in

- zonwering
- kasten
- raambekleding
- vloeren
- traprenovatie

www.lourens.nu • 035-2121000

DB

LETSELSCHADE

Schade door een ongeval?

DB Letselschade
helpt u kosteloos bij het verhalen
van uw schade

DB-LETSELSCHADE.NL

☎ 0252-701108

rd
reformatisch
dagblad

Schrijf in op de nieuwsbrieven RD Aanbieding en Beste van het RD en lees 2 artikelen gratis per maand!

Ga naar rd.nl/nieuwsbrief2art
of scan de QR-code

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel 0180 - 426955

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn

de verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

Bel of app met ons:
(0222) 31 89 06

www.deverrassing.nl

Helpende Handen - Op zaterdag 10 januari wordt er voor jonge dames met het Turnersyndroom een bijeenkomst gehouden in Woerden.
Dineke Groeneveld houdt een inleiding over het thema Vriendschap en relaties.
Aanmelden via:
helpendehanden.nl/10januari

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Gods Woord via een audiospeler

In veel gebieden op de wereld is er honger naar Gods Woord en de uitleg daarvan. Veel mensen kunnen echter niet lezen of hebben daarvoor niet de mogelijkheid. Een audiospeler voorziet zodoende in een grote behoefte.

€ 15 - Maak het mogelijk dat wij een speler aanschaffen. Helpt u ons mee in het verspreiden hiervan?

Stel nu een audiospeler beschikbaar voor iemand die anders nooit uit de Bijbel zou horen.

is onderdeel van

BIJBELVERSPREIDING
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

IBAN: NL81 RABO 0322 4223 29 t.n.v. Deputaatschap Bijbelverspreiding te Woerden

Bewuste keuze

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman,
ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierderer 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

Geboor-te-kaartje

Toen jij geboren werd, hebben
jouw ouders naar familie,
vrienden en bekenden een
geboortekaartje gestuurd.
En misschien ook wel een
advertentie in de krant gezet.

Op jouw geboortekaartje stond jouw naam, de plaats van geboorte en de datum wanneer je geboren werd. Maar als eerste zullen jouw ouders iets hebben gezegd over het grote wonder van het nieuwe leven dat ze ontvingen. Het wonder dat de Heere deed. Want nieuw leven is en blijft een wonder van Gods goedheid.

Eeuwen geleden werd er ook een geboortekaartje opgesteld. Daarop stond de geboorteplaats: Bethlehem (Micha 5:1). De datum ontbrak ook niet: 'de volheid des tijds' (Gal. 4:4a). De Naam van het Kind? Die bleef niet beperkt tot één Naam. Men noemt Zijn Naam: Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst (Jes. 9:5). De eerste zinnen? 'De HEERE heeft Zijn heil bekendgemaakt' (Ps. 98:2). Hij heeft gedacht aan Zijn genade!

Waar viel dit kaartje 'op de mat'? Bij wakende herders (Luk. 2:8). 'U is heden geboren!' Waar nog meer? Bij professoren in de sterrenkunde (Matth. 2:1). 'Wij zijn gekomen om te aanbidden'. Bij de oude Anna die de verlossing verwachtte (Luk. 2:38). Simeon had het geboortekaartje ook gekregen. 'Mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien' (Luk. 2:30).

Het geboortekaartje werd wereldkundig gemaakt (Joh. 3:16). Verloren zondaren krijgen hemels nieuws. Dat nieuws is een getrouw woord en het aannemen waard. Jezus Christus is in de wereld gekomen om de zondaren zalig te maken (1 Tim. 1:15). Heb je het geboortekaartje goed gelezen? De plaats staat erop. Je weet waar je wezen moet. Bij de kribbe. Daarín ligt de Zaligmaker. Daaromheen verzamelt zich de Kerk. Daarvóór wordt in ootmoed en aanbidding geknield en zal in stilte de lofzang gezongen worden: ere zij God! Gezegend Kerstfeest.

Lezen: Jes. 9:1-6

John, de schrijvende pelgrim

De vrolijke ketellapper

Opgewekt neuriënd is John als ketellapper op weg. Ondertussen denkt hij na over alles wat er op de jaarmarkt die in Elstow wordt gehouden te zien is. Geweldig om daar met zijn vrienden naar toe te gaan! Zelf vindt hij de goochelaars het leukst en de spelen die er worden gehouden. Het kan er niet wild genoeg aan toegaan naar zijn zin! Als hij thuiskomt, zal hij eens bij de Moothal gaan vragen wanneer het precies is. Er zal zeker wel een plakkaat bevestigd worden. Hij zal zorgen dat hij er op tijd bij is. De vorige keren mochten ze helpen om de kramen op te bouwen die op de zolder van de Moothal liggen opgeslagen. Ha, Elstow mag dan een klein dorp zijn, onbelangrijk is het zeker niet!

Blij gaat John weer verder. De mensen groeten hem onderweg. Ze weten dat John de zoon van Thomas Bunyan is en dat beiden goed werk leveren. Alleen het wijsje dat John van zijn vader geleerd heeft bevalt hem niet. Het versje moet iets langer en iets vrolijker zijn. Hij probeert het meteen.

Ik ben John de ketellapper,
Geef een ketel of een pan,
Niemand maakt het sneller, knapper.
En ik word er vrolijk van.

Hm. Klinkt niet onaardig. Een paar keer goed oefenen maar.

Wacht, na de volgende heuvel komt de herberg van Harry. Daar is altijd wel wat te beleven. Harry heeft een zoon, Luke heet hij, die wat bijzonder is, maar die de gasten ook bijzonder kan vermaken met zijn malle praat. Hij wordt vaak door zijn vader opgehitst om gek te doen. De deur van de herberg staat open, en naar het lawaai te horen zal het er nu ook wel weer gezellig zijn. Als vanzelf gaat John er naar binnen. Luidruchtige gasten zitten om de hardhouten tafel. Ruwe woorden vliegen over en weer, doorspekt met vloeken. De herbergier en zijn zoon Luke staan er luid lachend bij. ♦

04

Vraag en antwoord

door
ds. **Labee**

Christen- en Christinne- reis [2]

In het boek 'De Christinnereis' van Bunyan lijkt de beleving bij 'het kruis' zo anders dan bij Christen in de 'Christenreis'. Kunt u iets schrijven over het verschil in de beleving van de vergeving van de zonden?

DE CHRISTINNEREIS
JOHANNES 10:9

Twee pelgrimsreizen

In de vorige aflevering hebben we iets over de achtergrond van beide boeken geschreven. Daarop lieten we de toelichting van ds. Robert Maguire (1826-1890) volgen vanuit de bekende grote uitgave met platen uit 1868. Deze predikant betoogde - ons inziens terecht - dat het gaat om de 'verseidenheid in de werkingen van de Geest, Die troost en heiligt'. Nu nog iets meer duiding over dat verschil in beleving bij 'het kruis' en verschillen in beide boeken als geheel.

Kenner van het hele werk en leven van Bunyan (1628-1688) hebben erop gewezen dat er nogal wat vragen leefden na het verschijnen van de Christenreis. Als in het begin van het boek te lezen is dat zijn vrouw en kinderen Christen smeken om bij hen te blijven, vinden we in de 1e druk alleen de opmerking dat Christen zijn vingers in de oren stopt en vertrekt. Dat riep de vraag op of iemand die de zaligheid wil zoeken zo radicaal met vrouw en kinderen kan breken. Hebben zij dan geen ziel te verliezen? In de volgende drukken zijn er daarom passages aan de Christenreis toegevoegd onder meer met het verhalen van de poging om vrouw en kinderen te bewegen mee te gaan.

Het eigene van de Christinnereis ligt waarschijnlijk in de woorden van Christiana: 'Bewogenheid betaamt pelgrims'. In onderscheid met de pelgrimsreis van Christen treft ook de praktijk van de gemeenschap der heiligen. Christiana gaat niet alleen op reis, maar neemt ook haar kinderen mee en buurvrouw Barmhartigheid. Het gezelschap wordt daarbij steeds groter naarmate de reis vordert. Ten slotte verduidelijkt de tweede

pelgrimsreis (Christinnereis) soms de eerste pelgrimsreis (Christenreis). Bekend is het voorbeeld van de Poortwachter die in de eerste reis naamloos blijft. Maar in de tweede licht Hij op: Hij is niemand anders dan de Borg en Zaligmaker, Jezus Christus. Daarom is de latere beleving bij het kruis van Christiana waarschijnlijk anders: Poortwachter heeft bij de enge poort het Evangelie van Gods genade ontsloten en enig zicht geschonken op de belofte van vergeving. Bij het kruis volgt de 'oefening' van dat eerste geloofs zien met meer zicht op de Middelaar en Zijn zoen- en kruisverdienste.

Eén boodschap

Bunyan heeft de tweede reis ongetwijfeld geschreven om te laten zien dat er verschil is in geestelijke leiding en beleving. In de Christenreis hebben veel gestalten iets heldhaftigs maar in de Christinnereis komen we meer 'kleinen in de genade' tegen, die vreesachtig en wankelmoedig zijn. Het is door een theoloog weleens zo gezegd: 'Het gaat er Bunyan om voortdurend verschil en overeenkomst te laten zien. Maar bij alle verschil in leiding stemt het grondpatroon van het werk van God in het hart toch overeen. Bunyan maakt dat duidelijk door Christiana dezelfde weg te laten reizen als Christen'. Alleen beleeft zij op diezelfde plaatsen andere dingen of ze beleeft de dingen enigszins anders.

Lezer(es), nogmaals de vraag: bent u pelgrim op weg naar Sion? En herkent u dat 'grondpatroon' van het werk van God in uw hart zoals Bunyan dat tekende? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.